

MUHASEBE MESLEK MENSUPLARI KOBİ'LER İÇİN TFRS'YE HAZIR MI?*

Ahmet AĞCA, Doç. Dr., Dumlupınar Üniversitesi, İ.İ.B.F., İşletme Bölümü, ahmetagca@dumlupinar.edu.tr

Elçin DALKILIÇ, Arş. Gör. ,Bozok Üniversitesi, İ.İ.B.F., İşletme Bölümü, elcin.eren@bozok.edu.tr

ÖZET: KOBİ'ler ülke ekonomileri için vazgeçilmez bir öneme sahiptirler ve uluslararası arenadaki önemi gün geçtikçe artmaktadır. Muhasebe meslek mensuplarının en çok muhatap olduğu firmalar da KOBİ'lerdir. Bu çalışma, muhasebe uygulamalarının mevcut durumu, TFRS'lerin bugünkü durumu ve KOBİ TFRS'nin uygulanabilirliğine ilişkin ülkemizde faaliyette bulunan meslek mensuplarının bakış açılarını ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Bu amaçla Kütahya SMM Odası'na bağlı meslek mensuplarına mevcut durum, TFRS ve KOBİ TFRS konularını içeren anket uygulanarak düşünceleri alınmıştır. Veriler aritmetik ortalama, tek yönlü varyans analizi, t testi ve tukey testi kullanılarak SPSS paket programında değerlendirilmiştir. Çalışma sonucunda araştırmaya katılan meslek mensuplarının mevcut duruma hakim oldukları, TFRS ile yakından ilgilendikleri ve KOBİ TFRS konusunda da kendilerini hazır hissettikleri ortaya çıkmaktadır.

Anahtar kelimeler: KOBİ TFRS, KOBİ TFRS'nin Uygulanabilirliği, Muhasebe Mesleği, Muhasebe Meslek Mensupları.

IS APPLICATORS READY FOR TFRS FOR SMES?

ABSTRACT: SMEs have an essential importance for the economies of countries and their importance in the international arena is increasing day by day. SMEs are most interested firms of professional accountants. This study is conducted to demonstrate perspectives of the professional accountants operating in our country, for the current situation, the present situation of TFRS and applicability of TFRS for SMEs. For this purpose, a survey including the current situation, TFRS and TFRS for SMEs is conducted to professional accountants Chamber of Independent Accountant Financial Advisers in Kütahya. Data were evaluated with SPSS package program using the arithmetic average, one-way ANOVA, t test and Tukey test. As a result of this study, it is understood that the current situation is well comprehended by the professional accountants participated in the survey, they are interested in TFRS closely and they feel themselves ready for TFRS for SMEs.

Keywords: IFRS for SMEs, IFRS for SMEs Applicability, Accounting Profession, Professional Accountants.

GİRİŞ

Muhasebe mesleği, tarih boyunca ticari hayata yön veren gerek işletme, gerek toplum gerekse devlet açısından önemli bir meslektir. Muhasebe çalışmaları da bilgi kullanıcılarının bilgi ihtiyaçlarını karşılayan ana çalışmalardır.

Ekonomide yaşanan küreselleşme, çok uluslu şirketlerin ortaya çıkması, ülke dışında kaynak bulma ihtiyacı ve sermaye piyasalarının uluslararasılaşması ülkeler arasında farklılık gösteren muhasebe sistemlerinde uyumlaştırma ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Bu doğrultuda hazırlanan Uluslararası Muhasebe Standartları (UMS)/Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UFRS) ve UFRS'yi esas alan Türkiye Muhasebe Standartları (TMS)/Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) seti ülkemizde yaygınlaştırılmaya çalışılmaktadır. Avrupa Birliği üye ülkeleri 2005 yılından itibaren borsaya kayıtlı şirketlerin UMS/UFRS'lere göre konsolide finansal tablo düzenlemeleri zorunlu hale getirmiştir. Ülkemiz de AB'ye üye olma sürecinde olan bir ülke olduğu ve Avrupalı şirketler karşısında rekabetçi olabilmesi için, Türkiye Finansal Raporlama Standartları anahtar rol oynayacak niteliktedir.

UFRS'nin kullanımını arttırmak ve Küçük ve Orta Büyüklükte İşlemelerin (KOBİ) finansal raporlama ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla KOBİ'ler için ayrı bir muhasebe standardı oluşturma çalışmaları yapılmıştır. Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK), KOBİ'ler için uluslararası bir dil oluşturmak için Temmuz 2009 tarihinde KOBİ UFRS'yi oluşturmuş ve yayımlamıştır. UMSK'nın KOBİ muhasebe standartlarını oluşturmasının temel

* Bu makale Dumlupınar Üniversite Sosyal Bilimler Enstitüsü'nce kabul edilen "KOBİ TFRS Setinin Muhasebe Meslek Mensupları Tarafından Uygulanabilirliği Üzerine Bir Araştırma" başlıklı yüksek lisans tezinden derlenmiştir.

nedeni, halka açık ve organize borsalarda işlem gören büyük işletmelerin uyguladığı tam set UFRS'lerin uygulanmasındaki zorluk ve karmaşa olarak belirtilmektedir. Ülkemiz de bu yeniliklerin gerisinde kalmamış ve Türkiye'de muhasebe standartlarına yön veren kurum olan Türkiye Muhasebe Standartları Kurumu (yeni ismiyle Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu) tarafından KOBİ TFRS hakkındaki tebliği 1 Kasım 2010 tarihinde yayımlanmıştır.

KOBİ TFRS'nin öneminin giderek artmasıyla birlikte, standartların benimsenmesi, uygulama sorunları ve uygulama sürecine ilişkin hem ulusal hem uluslararası literatürde pek çok akademik çalışma yapılmıştır. Bu araştırmalara ek olarak bizim çalışmamızın amacı KOBİ'ler için TFRS'nin ülkemiz muhasebe meslek mensupları tarafından nasıl algılandığının ve KOBİ TFRS'nin uygulanabilirliğinin analiz edilmesidir.

LİTERATÜR ARAŞTIRMASI

Anket geliştirme aşamasında literatür kapsamlı bir şekilde araştırılarak öncelikle benzer çalışmaların var olup olmadığı saptanmaya çalışılmıştır. Aynı konuda benzer veya paralel çalışmalara rastlanmıştır olup dolayısıyla bu konuya farklı boyutlarda tartışan çalışmalardan yararlanılmıştır. Konuyla ilgili çalışmaların bazılarında aşağıda yer verilmiştir.

Joshi ve Ramadhan (2002) yaptıkları araştırmada; Bahreyn'de küçük ve hakim ortaklı işletmeler (small and closely held companies) üzerinde Uluslararası Muhasebe Standartları/Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nın benimsenme düzeyini ve muhasebe uygulamalarını bu işletmelerde çalışan muhasebe meslek mensuplarının düşünceleri üzerinden incelemiştir. Araştırma sonuçlarına göre; işletmelerin muhasebe çalışanlarının UMS'lere uygun finansal tabloları hazırlayabildikleri (%86), bunun yanında muhasebe çalışanlarının UMS'lere ilişkin eğitime ihtiyaç duydukları (%45) ve standartları anlama/yorumlamada zorluklarla karşılaşmadığı (%84) görüşlerine sahip oldukları belirlenmiştir.

Ağca (2003) çalışmasında, sermaye piyasalarında denetimle yetkili denetim şirketlerine uygulanan anket çalışması ile Uluslararası Muhasebe Standartları'nın fiiliyatta Türk Muhasebe bilgisi kullanıcıları tarafından ne derecede kabul gördüğü tespit edilmeye çalışılmıştır. Anket çalışmasının sonuçlarına göre; ankete katılan meslek mensuplarının genelinin Uluslararası Muhasebe Standartlarını Türk muhasebe sistem ve uygulamalarına nazaran daha yeterli ve geçerli buldukları ve Türkiye'de uygulanabileceğine inandığı ortaya çıkmıştır.

Arsoy Poroy ve Sipahi (2007)'in İSMMM'nin Ocak-Şubat-Mart 2007 tarihlerinde yaptığı eğitim çalışmalarına katılan 156 muhasebe meslek mensubuna uyguladıkları anket sonucunda KOBİ TFRS'nin fırsatları, üstün yönleri, tehditleri ve zayıf yönleri (FÜTZ) belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre, "finansal bilgilerin karşılaştırılabilirliği" ve "finansal tablo kullanıcılarının ihtiyaçları için finansal tablo üretilmesi" en önemli fırsatlar olarak bulunmuştur. Katılımcılar için Türkiye'deki KOBİ'lerin dış ilişkilere eğilimli olmaması nedeniyle işletme birleşmeleri yada yabancı kuruluşlar ile işbirliği anlaşmaları ve sınır ötesi pazarlara ulaşma daha az önemlidir.

Kalaycı ve Tekşen, (2008) muhasebe meslek mensuplarının küreselleşme, ekonomik ve mesleki gelişmeler ışığında muhasebe mesleğine bakışlarını tespit etmek amacıyla Burdur ve Isparta illerindeki bağımsız olarak çalışan meslek mensuplarına yönelik bir araştırma yapmışlardır. Uyguladıkları anket sonucuna göre, meslek mensuplarının büyük çoğunluğu, küreselleşme ile birlikte muhasebe uygulamalarına ve denetimine ihtiyacın artacağını, muhasebecilerin güvenilir bilgi üretmeleri gerektiğini, muhasebecilerin dünya düzeyinde örgütlenmeleri ve çağdaş uygulamaların gerektirdiği bilgileri edinmeleri gerektiğini, çok uluslu yatırımların artması ile birlikte aynı kurallara ve ortak dile göre mali tablo düzenlenmesi gerektiğini, tek muhasebe dili olması gerektiğini düşünmektedirler.

Erol vd. (2011)'in Çanakkale SMMM Odasına bağlı olan Çanakkale Merkez ve Biga ilçesinde faaliyet gösteren SM-SMMM'lerin TMS/TFRS'ye yönelik bakış açılarını inceleyen araştırmasına göre, meslek mensupları, TMS/TFRS'lerin mesleki faaliyetlerine olumlu yönde katkı sağladığı görüşündedirler. Katılımcılar bu standartların özellikle mesleğin gelişimine, vizyonuna ve meslek çalışanlarının performans düzeylerine pozitif yönde katkı sağladığını belirtmişlerdir. Ayrıca muhasebe meslek mensupları TMS/TFRS'lerin iş yükünü arttıracığı görüşündedirler.

Çankaya ve Hatipoğlu (2011) UMS/UFRS'lerin ülkemiz koşullarında uygulanabilirliğine ilişkin muhasebe meslek mensuplarının beklentilerinin neler olduğunu ortaya koymak amacıyla 36 ilde 406 muhasebe meslek mensubuna anket çalışması yaparak araştırmışlardır. Çalışma sonuçlarına göre; ülkemizin UMS/UFRS'leri benimseme ve uygulama sürecinde muhasebe meslek mensuplarının beklentilerini etkileyen en önemli unsurlar; standartlara ilişkin eğitim sorunu (eğitim faktörü), mevcut standartlar setinin ülkemiz ekonomisinin önemli bölümünü oluşturan KOBİ'lere uygun olmayışı (ekonomik ve hukuki çevre faktörü), bu standartların yazılış şekli, çevirisi gibi öz yapısından kaynaklanan bir takım sorunlar taşınması (standartlar faktörü), söz konusu standartların uygulanması sürecinde kültür çevresinden etkilenebilme olasılığı (kültür faktörü) olarak belirlenmiştir.

Kırloğlu ve Şenol (2011) KOBİ'lerin UFRS ve Basel II kriterlerindeki düzenlemeler ile ilgili değişim sürecinin ne kadar farkında olduklarını belirlemek için Marmara Bölgesindeki 363 KOBİ'yle yaptığı araştırma sonucunda, KOBİ'lerin çoğunluğunun UFRS hakkında herhangi bir çalışma yapmadıkları, konu hakkında pek fazla bilgiye sahip olmadıkları, zaman içerisinde konunun daha iyi anlaşılacağı ve konu hakkında yeterli bilgilendirmenin yapılmadığı yönünde beyanları olduğu ortaya çıkmıştır.

Arsoy Poroy ve Bora (2012)'nin çalışmasında Bursa Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası'na kayıtlı 305 meslek mensubuna yüz yüze anket yöntemi uygulanarak Türkiye'de uygulanacak olan KOBİ muhasebe standartlarının fırsatları, tehditleri, güçlü ve zayıf yönleri ortaya konmaya çalışılmaktadır. Muhasebe meslek mensuplarına göre KOBİ muhasebe standardı uygulayacak en güçlü yönü; standardı uygulayacak işletmelerin uluslararası uygulamalarla uyumlu doğru ve şeffaf bir finansal raporlama yapabilecek olmalarıdır. Bu şekilde yapılan bir finansal raporlama işletmeye olan güvenilirliği artıracaktır. İşletmeye olan güven arttıkça yapılan yatırımlar da artacak ve KOBİ'ler daha da büyüyecektir. KOBİ muhasebe standartlarının yeni TTK ve Basel II kriterlerindeki düzenlemelere göre yapılması da meslek mensupları açısından ikinci bir önem arz eden güçlü yön olarak görülmektedir.

Kara (2012) KOBİ'ler için UFRS'nin uygulanmasına geçilmeden önce işletmelerin uygulamadan beklentilerinin ne olduğu ve uygulanabilirliğini etkileyen faktörlerin neler olacağına yönelik Güney Doğu Anadolu Bölgesinde bir araştırma yapmıştır. KOBİ'ler için UFRS'nin uygulanabilirliğini etkileyen işletme içi ve işletme dışı faktörler; işletme dışı paydaşlar, fayda, maliyet, eğitim ve büyüklük faktörlerinin etkileri ve ilişkileri tespit edilmektedir. Gaziantep, Şanlıurfa ve Mardin illerinde bulunan 348 KOBİ'yle yaptığı çalışmada, KOBİ'ler için UFRS'nin uygulanabilirliğinde faktörler arasındaki ilişkiyi bir bütün olarak ele alındığında küçük ve orta boy işletmelerde uygulanabileceği, mikro işletmelerde ise uygulamanın zor olacağı tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda mikro işletmelerinde standardın uygulanması durumunda bir faydadan çok ek bir maliyet getireceğini belirtmektedirler.

Özkan ve Özşahin (2012) muhasebe meslek mensuplarının KOBİ TFRS'nin sağlayacağı muhtemel fayda ve sakıncalar ile uygulanabilirliği ve bu konudaki eğitim çalışmalarına yönelik görüşlerini belirlemek için Kayseri ilindeki bağımlı veya serbest çalışan SM, SMMM ve YMM'ler üzerinde bir çalışma yapmışlardır. Yaptıkları çalışmada, meslek mensupları, KOBİ TFRS'nin uygulamaya girmesiyle işletmelerin daha şeffaf raporlama yapacağı, finansal tablolarının daha güvenilir ve karşılaştırılabilir olacağı, işletme içi ve işletme dışı bilgi kullanıcılarının daha sağlıklı karar verebileceği, muhasebede dil birliği sağlanacağı, vergi denetimlerinin kolaylaşabileceği ve muhasebe mesleğinin öneminin artacağı görüşündedirler. Bunun yanında meslek mensuplarının TÜRMOB, TMSK, meslek odaları ve eğitim kurumlarının standartların uygulanmasına yönelik olarak yeterli düzeyde eğitim ve uygulama çalışmaları yapmadığı görüşünde oldukları anlaşılmaktadır.

Özdemir (2012) KOBİ'ler için TFRS uygulama öncesinde SMMM'lerin standarda olan ilgisini ölçmeye çalışmıştır. Ankara SMMM Odası'na bağlı SMMM'lerle yapılan anket sonucunda, öğrenim düzeyleri bakımından oluşturulan gruplarda; lisansüstü öğrenime sahip SMMM'lerin KOBİ TFRS standardına daha yüksek ilgi duydukları gözlemlenmiştir. Buna göre, ihtiyatlı da olsa, öğrenim bakımından daha ileri düzeyde öğrenime sahip SMMM'lerin KOBİ TFRS'ye daha fazla ilgi duydukları ifade edilebilir. Meslekte yeni olan SMMM'ler, mesleki deneyim süresi bakımından oluşturulan gruplar içinde KOBİ TFRS standardına ilgi düzeyleri en yüksek olan grup olarak belirlenmiştir. Ayrıca mesleki deneyim süresi fazla gruplardan bazılarının KOBİ TFRS'ye olan ilgilerinin, daha az deneyime sahip gruplara göre daha az olduğu gözlemlenmiştir. Buna göre, meslekte yeni olan SMMM'lerin KOBİ TFRS'ye olan ilgilerinin meslekte görece daha kıdemli SMMM'lere göre daha yüksek olduğu ifade edilebilir.

KOBİ TFRS SETİNİN MUHASEBE MESLEK MENSUPLARI TARAFINDAN UYGULANABİLİRLİĞİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Araştırmanın Amacı, Kapsamı ve Yöntemi

Bu araştırmanın amacı; “KOBİ’ler için Türkiye Finansal Raporlama Standartları Seti”nin uygulanabilirliğini ortaya koymak ve muhasebe meslek mensuplarının KOBİ TFRS’ye bakış açılarının incelenmesidir. Araştırma, Kütahya Merkez İlçe’de faaliyette bulunan SM, SMMM ve YMM’leri kapsamaktadır. Kütahya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odasına kayıtlı olan meslek mensuplarından 66’sına ulaşılmış ve elde edilen anketlerin tamamı değerlendirmeye uygun görülmüştür. Anket sonuçlarının değerlendirilmesinde SPSS 17 istatistiksel paket programı kullanılmıştır. Ayrıca, anket ile ilgili geliştirilen ölçeğin güvenilirlik analizi için de Cronbach Alfa katsayısı kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan ölçeğin güvenilirlik analizi sonuçlarına göre Cronbach Alfa katsayısı 0,958 olarak hesaplanmıştır. Bu durumda, ölçeğin güvenilir ve geçerli bir ölçek olduğu söylenebilir.

Araştırmada anket yöntemi kullanılmıştır. Üç bölümden oluşan anketin birince bölümünde meslek mensuplarının demografik özelliklerini belirlemeye yönelik sorular, ikinci bölümde meslek mensuplarının muhasebe uygulamalarının mevcut durumu, Türkiye Finansal Raporlama Standartları seti ve Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler için hazırlanan KOBİ TFRS seti hakkındaki görüşlerini belirlemeye yönelik sorular, üçüncü bölümde ise meslek mensuplarının KOBİ TFRS seti hakkındaki bilgi düzeylerini ölçmeye yönelik sorulara yer verilmiştir.

Araştırma Bulguları ve Analizi

Çalışmanın bu bölümünde, araştırma ile elde edilen verilerin analizi yapılmıştır.

4 Demografik Özelliklerin Analizi

Çalışmanın bu bölümünde meslek mensuplarına ait demografik özellikler ve analiz sonuçlarına yer verilmiştir. Ankete katılan meslek mensuplarına demografik özelliklerini belirlemeye yönelik toplam 7 adet soru sorulmuştur.

Ankete katılan meslek mensuplarının %83,3’ü erkek, %16,7’si kadın meslek mensubudur. Örneklemin büyük çoğunluğunun erkek meslek mensubu olması araştırma evreninin bir yansımasıdır ve mesleğin daha ziyade erkekler tarafından tercih edildiğinin bir göstergesidir.

Araştırma katılan meslek mensuplarının yaş dağılımı incelendiğinde; çoğunluğun 25-55 yaş aralığında olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların %3’ü Serbest Muhasebeci (SM), %93,9’u Serbest Muhasebeci Mali Müşavir (SMMM) ve %3’ü Yeminli Mali Müşavir (YMM) olduğu görülmektedir. Mesleki tecrübe açısından bakıldığında; ankete katılan meslek mensuplarının büyük çoğunluğunun 10 yıldan daha fazla tecrübeye sahip oldukları belirlenmiştir.

Meslek mensuplarının büyük çoğunluğunun (%75,8) lisans düzeyinde eğitim almış olmaları ve büyük bir kısmının işletme bölümünden mezun oldukları göze çarpmaktadır. Araştırmamıza katılan meslek mensuplarının %78,8’i bağımsız olarak çalışmaktadır.

KOBİ TFRS’nin Uygulanabilirliğinin Meslek Mensupları Tarafından Algılamasına Yönelik Analiz

Çalışmanın bu bölümünde meslek mensuplarının Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği, Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) ve KOBİ’ler için Türkiye Finansal Raporlama Standartları (KOBİ TFRS) hakkında sorulan sorulara verdikleri cevaplar analiz edilmiştir.

Katılımcıların, Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği’ne ilişkin anket sonuçlarının frekans ve yüzde dağılımı Tablo 1’de gösterildiği gibidir:

Tablo 1: Katılımcıların Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği’ne İlişkin Anket Sonuçlarının Frekans ve Yüzde Dağılımı

		1	2	3	4	5
MSUGT'deki muhasebenin temel kavramları muhasebenin ihtiyaçlarını karşılamada yeterlidir.	Frekans	2	10	15	35	4
	Yüzde	3,0	15,2	22,7	53,0	6,1
MSUGT ve içindeki Tek Düzen Hesap Planı tam olarak özümsemiştir ve uygulanmaktadır.	Frekans	3	10	12	30	11
	Yüzde	4,5	15,2	18,2	45,5	16,7
MSUGT'ne göre üretilen finansal bilgiler yeterlidir.	Frekans	3	14	14	31	4
	Yüzde	4,5	21,2	21,2	47,0	6,1
Ülkemizde uygulanan Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği TFRS ile uyum içindedir.	Frekans	13	14	23	14	2
	Yüzde	19,7	21,2	34,8	21,2	3,0
Tek Düzen Hesap Planı'na göre üretilen finansal bilgiler uluslararası niteliğindedir.	Frekans	15	20	17	13	1
	Yüzde	22,7	30,3	25,8	19,7	1,5

(1:Kesinlikle Katılmıyorum,..., 5:Kesinlikle Katılıyorum)

Tablo 1'de yer alan frekans ve yüzde dağılımlarına göre; meslek mensuplarının, "MSUGT'deki muhasebenin temel kavramları muhasebenin ihtiyaçlarını karşılamada yeterlidir." ifadesine katıldıkları (%53'ü Katılıyorum, %6,1'i Kesinlikle Katılıyorum), "MSUGT ve içindeki Tek Düzen Hesap Planı tam olarak özümsemiştir ve uygulanmaktadır." ifadesine katıldıkları (%45,5'i Katılıyorum, %16,7'si Kesinlikle Katılıyorum) ve "MSUGT'ne göre üretilen finansal bilgiler yeterlidir." İfadesine katıldıkları (%47'si Katılıyorum, %6,1'i Kesinlikle Katılıyorum) görülmüştür.

Katılımcıların, "Ülkemizde uygulanan Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği TFRS ile uyum içindedir." ifadesine katılmayanların oranı (%21,2'si Katılmıyorum, %19,7'si Kesinlikle Katılmıyorum), kararsız olanların oranından (%34,8) fazladır. Katılımcılar, "Tek Düzen Hesap Planı'na göre üretilen finansal bilgiler uluslararası niteliğindedir." ifadesine katılmadıklarını (%30,3'ü Katılmıyorum, %22,7'si Kesinlikle Katılmıyorum) belirtmişlerdir. Bu durum TFRS'nin uygulanma gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Katılımcıların, Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na ilişkin anket sonuçlarının frekans ve yüzde dağılımı Tablo 2'de gösterildiği gibidir:

Tablo 2: Katılımcıların Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na İlişkin Anket Sonuçlarının Frekans ve Yüzde Dağılımı

		1	2	3	4	5
Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) ile ilgili standart yorumlarını sürekli takip ediyorum.	Frekans	6	10	16	30	4
	Yüzde	9,1	15,2	24,2	35,5	6,1
TFRS'de yapılan açıklamaların uygulamalar için yeterli olduğu düşüncesindeyim.	Frekans	7	14	16	28	1
	Yüzde	10,6	21,2	24,2	42,4	1,5
TFRS'ler muhasebe uygulamalarını ve mesleğin gelişimini olumlu etkilemektedir.	Frekans	3	2	14	32	15
	Yüzde	4,5	3,0	21,2	48,5	22,7
TFRS, işletmelerin uluslararası sermaye ve para piyasalarına uyumunu kolaylaştırır.	Frekans	2	2	8	33	21
	Yüzde	3,0	3,0	12,1	50,0	31,8
TFRS'ler KOBİ'lerin ihtiyaçlarını karşılamada yetersizdir.	Frekans	6	21	17	14	8
	Yüzde	9,1	31,8	25,8	21,2	12,1

(1: Kesinlikle Katılmıyorum, ..., 5: Kesinlikle Katılıyorum)

Tablo 2'de yer alan frekans ve yüzde dağılımlarına göre; meslek mensuplarının, "Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) ile ilgili standart yorumlarını sürekli takip ediyorum." ifadesine katıldıkları (%45,5'i Katılıyorum, %6,1'i Kesinlikle Katılıyorum) tespit edilmiştir. Bu durum, meslek mensuplarının TFRS ile ilgili standart yorumlarını takip ettiklerini ve yeniliklerden haberdar olduklarını gösterebilir. "TFRS'de yapılan açıklamaların uygulamalar için yeterli olduğu düşüncesindeyim." ifadesi ile ilgili meslek mensuplarının katılma durumu (%42,4'i Katılıyorum, %1,5'i Kesinlikle Katılıyorum) kararsız olma durumundan (%24,2) fazladır. Meslek mensuplarının, "TFRS'ler muhasebe uygulamalarını ve mesleğin gelişimini olumlu etkilemektedir." ifadesine katıldıkları (%48,5'i Katılıyorum, %22,7'si Kesinlikle Katılıyorum) ve "TFRS, işletmelerin uluslararası sermaye ve para piyasalarına uyumunu kolaylaştırır." ifadesine katıldıkları (%50'si Katılıyorum, %31,8'i Kesinlikle Katılıyorum) tespit edilmiştir.

Tablo 2'de yer alan frekans ve yüzde dağılımlarına göre; meslek mensuplarının, "TFRS'ler KOBİ'lerin ihtiyaçlarını karşılamada yetersizdir." ifadesine katılmayanların oranı (%31,8'i Katılmıyorum, %9,1'i Kesinlikle Katılmıyorum), katılanların oranından (%21,2'si Katılıyorum, %12,1'i Kesinlikle Katılıyorum) fazladır. Bu durum meslek mensuplarına göre, TFRS'lerin KOBİ'lerin ihtiyaçlarını karşılamada yeterli olduğunu göstermektedir. Anket çalışması için görüşülen meslek mensupları TFRS'lerin KOBİ'ler için gerektiğinden fazla olduğunu ve KOBİ'ler için TFRS'nin KOBİ'lerin ihtiyaçlarını karşılamak için hazırlandığını belirtmişlerdir. Katılımcıların, KOBİ'ler için Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na ilişkin eğitim konusundaki anket sonuçlarının frekans ve yüzde dağılımı Tablo 3'de gösterildiği gibidir:

Tablo Hata! Belgede belirtilen stilde metne rastlanmadı.:Katılımcıların KOBİ'ler için Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na İlişkin Eğitim Konusundaki Anket Sonuçlarının Frekans ve Yüzde Dağılımı

		1	2	3	4	5
KOBİ TFRS hakkında yeterli bilgiye sahibim.	Frekans	4	12	22	26	2
	Yüzde	6,1	18,2	33,3	39,4	3,0
Bağlı bulunduğum meslek odasının KOBİ TFRS konusunda meslek mensuplarına sağladığı eğitim çalışmaları yeterlidir	Frekans	10	20	19	13	4
	Yüzde	15,2	30,3	28,8	19,7	6,1
KOBİ TFRS konusundaki eğitimlerin Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB) tarafından verilmesi gerektiği kanısındayım.	Frekans	3	6	7	23	27
	Yüzde	4,5	9,1	10,6	34,8	40,9
KOBİ TFRS konusundaki eğitimlerin Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından verilmesi gerektiği kanısındayım.	Frekans	10	14	13	21	8
	Yüzde	15,2	21,2	19,7	31,8	12,1
KOBİ TFRS konusundaki eğitimlerin Üniversiteler tarafından verilmesi gerektiği kanısındayım.	Frekans	13	18	9	16	10
	Yüzde	19,7	27,3	13,6	24,2	15,2
KOBİ TFRS konusundaki eğitimlerin Üniversiteler tarafından verilmesi gerektiği kanısındayım.	Frekans	5	2	8	23	28
	Yüzde	7,6	3,0	12,1	34,8	42,4

(1: Kesinlikle Katılmıyorum,..., 5: Kesinlikle Katılıyorum)

Tablo 3'de yer alan frekans ve yüzde dağılımlarına göre; meslek mensuplarının, “KOBİ TFRS hakkında yeterli bilgiye sahibim.” ifadesine katılanların (%39,4'ü Katılıyorum, %3,0'ı Kesinlikle Katılıyorum) kararsız olanlardan (%33,4) daha fazladır. Meslek mensuplarının KOBİ TFRS konusunda bilgi düzeylerinin yeterli olduğu ve KOBİ TFRS'ye hazır oldukları düşünülebilir. KOBİ TFRS konusundaki eğitim çalışmalarına bakıldığında ise; meslek mensuplarının, “Bağlı bulunduğum meslek odasının KOBİ TFRS konusunda meslek mensuplarına sağladığı eğitim çalışmaları yeterlidir.” ifadesine katılmadıkları (%30,3'ü Katılmıyorum, %15,2'si Kesinlikle Katılmıyorum) tespit edilmiştir. Eğitimlerin hangi kurum tarafından verilmesi gerektiği konusunda yöneltilen sorulara ise; meslek mensuplarının “KOBİ TFRS konusundaki eğitimlerin Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB) tarafından verilmesi gerektiği kanısındayım.” ifadesine katıldıkları (%34,8'i Katılıyorum, %40,9'u Kesinlikle Katılıyorum), “KOBİ TFRS konusundaki eğitimlerin Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından verilmesi gerektiği kanısındayım.” ifadesine katıldıkları (%31,8'i Katılıyorum, %12,1'i Kesinlikle Katılıyorum), “KOBİ TFRS konusundaki eğitimlerin Üniversiteler tarafından verilmesi gerektiği kanısındayım.” ifadesine katılmadıkları (%27,3'ü Katılmıyorum, %19,7'si Kesinlikle Katılmıyorum) tespit edilmiştir. Meslek mensuplarının büyük çoğunluğunun (%34,8'i Katılıyorum, %42,4'ü Kesinlikle Katılıyorum) “KOBİ TFRS konusundaki eğitimlerin TÜRMOB, KGK ve Üniversiteler işbirliğiyle verilmesi gerektiği kanısındayım.” ifadesine katıldıkları ortaya çıkmıştır.

Katılımcıların, KOBİ'ler için Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na ilişkin KOBİ TFRS uygulama süreci konusundaki anket sonuçlarının frekans ve yüzde dağılımı Tablo 3.5'de gösterildiği gibidir:

Tablo 4: Katılımcıların KOBİ'ler için Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na İlişkin KOBİ TFRS Uygulama Süreci Konusundaki Anket Sonuçlarının Frekans ve Yüzde Dağılımı

		1	2	3	4	5
Meslek mensuplarının KOBİ TFRS'yi uygulamada kısa vadede başarı sağlayacağını düşünüyorum.	Frekans	11	15	19	17	4
	Yüzde	16,7	22,7	28,8	25,8	6,1
KOBİ TFRS'ye geçiş ile birlikte doğru ve kaliteli bilgi üretilecektir.	Frekans	4	3	11	36	12
	Yüzde	6,1	4,5	16,7	54,5	18,2
KOBİ TFRS'nin uygulanmasıyla kayıt dışı ekonominin önüne geçilebilecektir.	Frekans	4	5	30	21	6
	Yüzde	6,1	7,6	45,5	31,8	9,1
KOBİ TFRS'nin uygulamaya geçmesiyle işletmelerin, para ve sermaye piyasalarından fon (kredi, ortak) bulmaları kolaylaşacaktır.	Frekans	4	4	20	27	11
	Yüzde	6,1	6,1	30,3	40,9	16,7
KOBİ TFRS'nin uygulamaya geçmesiyle, işletmeler daha doğru kredi derecelerine sahip olacaklardır.	Frekans	2	0	12	35	17
	Yüzde	3,0	0,0	18,2	53,0	25,8

(1:Kesinlikle Katılmıyorum,...., 5:Kesinlikle Katılıyorum)

Tablo 4'de yer alan frekans ve yüzde dağılımlarına göre; meslek mensuplarının, “Meslek mensuplarının KOBİ TFRS'yi uygulamada kısa vadede başarı sağlayacağını düşünüyorum.” ifadesine katılmadıkları (%22,7'si Katılmıyorum, %16,7'si Kesinlikle Katılmıyorum) görülmektedir. Meslek mensuplarının büyük çoğunluğunun (%54,5'i Katılıyorum, %18,2'si Kesinlikle Katılıyorum) “KOBİ TFRS'ye geçiş ile birlikte doğru ve kaliteli bilgi üretilecektir.” görüşüne katıldıkları, “KOBİ TFRS'nin uygulanmasıyla kayıt dışı ekonominin önüne geçilebilecektir.” görüşü konusunda kararsız olanların (45,5) katılanlardan (%31,8'i Katılıyorum, %9,1'i Kesinlikle Katılmıyorum) fazla olduğu görülmektedir. Katılımcıların “KOBİ TFRS'nin uygulamaya geçmesiyle işletmelerin, para ve sermaye piyasalarından fon (kredi, ortak) bulmaları kolaylaşacaktır.” ifadesine katıldıkları (%40,9'u Katılıyorum, %16,7'si Kesinlikle Katılıyorum) ve “KOBİ TFRS'nin uygulamaya geçmesiyle, işletmeler daha doğru kredi derecelerine sahip olacaklardır.” ifadesine katıldıkları (%53,0'ı Katılıyorum, %25,8'i Kesinlikle Katılıyorum) tespit edilmiştir. Katılımcılar KOBİ TFRS'yi uygulamada kısa vadede başarı sağlayacaklarını düşünmemektedirler fakat bu durum uzun vadede başarı sağlayacaklarının bir göstergesi olabilir. Bunun dışında diğer tüm sorulara olumlu yanıt vermişlerdir. Bu da meslek mensuplarının KOBİ TFRS uygulama sürecinden umutlu olduklarının bir göstergesi olabilir.

Katılımcıların, KOBİ'ler için Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na ilişkin finansal tablolar ve denetim konusundaki anket sonuçlarının frekans ve yüzde dağılımı Tablo 5'de gösterildiği gibidir:

Tablo 5:Katılımcıların KOBİ'ler için Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na İlişkin Finansal Tablolar ve Denetim Konusundaki Anket Sonuçlarının Frekans ve Yüzde Dağılımı

		1	2	3	4	5	Kayıp
KOBİ TFRS'ye göre hazırlanan raporlar gerçek riskleri ortaya çıkaracağından şirket yöneticileri bu riskleri daha iyi algılayıp önlem almak için çalışacaklardır.	Frekans	3	1	13	31	18	
	Yüzde	4,5	1,5	19,7	47,0	27,3	
KOBİ TFRS'ye göre hazırlanan finansal tablolar KOBİ'lerin performanslarının ölçülmesinde iyi bir ölçüt olacaktır.	Frekans	3	3	6	41	13	
	Yüzde	4,5	4,5	9,1	62,1	19,7	
KOBİ TFRS'ye uygun olarak hazırlanmış finansal tabloları okumak ve anlamak daha kolay olacaktır.	Frekans	3	2	14	31	16	
	Yüzde	4,5	3,0	21,2	47,0	24,2	
KOBİ'ler KOBİ TFRS'yi kullandıkları takdirde firma bilgilerinin karşılaştırılabilirliği kolaylaşacaktır.	Frekans	2	1	9	33	20	1
	Yüzde	3,0	1,5	13,6	50,0	30,3	1,5
KOBİ TFRS'nin uygulanmasıyla birlikte denetim daha etkin hale getirilecektir.	Frekans	3	3	17	23	20	
	Yüzde	4,5	4,5	25,8	34,8	30,3	

(1:Kesinlikle Katılmıyorum,..., 5:Kesinlikle Katılıyorum)

Tablo 5'de yer alan frekans ve yüzde dağılımlarına göre; meslek mensuplarının, “KOBİ TFRS'ye göre hazırlanan raporlar gerçek riskleri ortaya çıkaracağından şirket yöneticileri bu riskleri daha iyi algılayıp önlem almak için çalışacaklardır.” ifadesine katıldıkları (%47,0'ı Katılıyorum, %27,3'ü Kesinlikle Katılıyorum), “KOBİ TFRS'ye göre hazırlanan finansal tablolar KOBİ'lerin performanslarının ölçülmesinde iyi bir ölçüt olacaktır.” ifadesine katıldıkları (%62,1'i Katılıyorum, %19,7'si Kesinlikle Katılıyorum), “KOBİ TFRS'ye uygun olarak hazırlanmış finansal tabloları okumak ve anlamak daha kolay olacaktır.” ifadesine katıldıkları (%47,0'ı Katılıyorum, %24,2'si Kesinlikle Katılıyorum), “KOBİ TFRS'nin uygulanmasıyla birlikte denetim daha etkin hale getirilecektir.” ifadesine katıldıkları (%34,8'i Katılıyorum, %30,3'ü Kesinlikle Katılıyorum) tespit edilmiştir. “KOBİ'ler KOBİ TFRS'yi kullandıkları takdirde firma bilgilerinin karşılaştırılabilirliği kolaylaşacaktır.” ifadesine katıldıkları (%50,0'ı Katılıyorum, %30,3'ü Kesinlikle Katılıyorum) tespit edilmiştir fakat bu soruda katılımcıların 1 tanesi (%1,5) cevap vermemiştir. Bu kayıp oranları çok fazla etkilemeyeceğinden göz ardı edilebilir.

Katılımcıların, KOBİ'ler için Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na ilişkin meslek mensupları ile ilgili anket sonuçlarının frekans ve yüzde dağılımı Tablo 6'de gösterildiği gibidir:

Tablo 6: Katılımcıların KOBİ'ler için Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na İlişkin Meslek Mensupları ile İlgili Anket Sonuçlarının Frekans ve Yüzde Dağılımı

		1	2	3	4	5
KOBİ TFRS meslek mensuplarının iş yükünü arttıracaktır.	Frekans	0	2	4	15	45
	Yüzde	0,0	3,0	6,1	22,7	68,2
KOBİ TFRS uygulamaları meslek mensuplarının elde ettiği ücreti arttıracaktır.	Frekans	11	15	24	9	7
	Yüzde	16,7	22,7	36,4	13,6	10,6
KOBİ TFRS'ye göre düzenlenen finansal tablolar üretmek meslek mensubunun mesleki tatminini arttıracaktır.	Frekans	6	5	23	23	9
	Yüzde	9,1	7,6	34,8	34,8	13,6
KOBİ TFRS ile birlikte etik değerlere olan inanç artacaktır.	Frekans	7	3	24	22	10
	Yüzde	10,6	4,5	36,4	33,3	15,2

(1:Kesinlikle Katılmıyorum,..., 5:Kesinlikle Katılıyorum)

10

Tablo 6'de yer alan frekans ve yüzde dağılımlarına göre; meslek mensuplarının büyük çoğunluğunun “KOBİ TFRS meslek mensuplarının iş yükünü arttıracaktır.” ifadesine katıldıkları (%22,7'si Katılıyorum, %68,2'si Kesinlikle Katılıyorum), “KOBİ TFRS uygulamaları meslek mensuplarının elde ettiği ücreti arttıracaktır.” ifadesine ise katılmayanların oranının (%22,7'si Katılmıyorum, %16,7'si Kesinlikle Katılmıyorum) kararsız olanlara (%36,4) göre daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Meslek mensupları KOBİ TFRS'nin iş yüklerini arttıracakını buna karşılık elde edecekleri ücretin artmayacağı görüşündedirler. Meslek mensuplarının “KOBİ TFRS'ye göre düzenlenen finansal tablolar üretmek meslek mensubunun mesleki tatminini arttıracaktır.” ifadesine katıldıkları (%34,8'i Katılıyorum, %13,6'sı Kesinlikle Katılıyorum) ve “KOBİ TFRS ile birlikte etik değerlere olan inanç artacaktır.” ifadesine katıldıkları tespit edilmiştir.

Katılımcıların, KOBİ'ler için Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile ilgili bilgi düzeylerine ilişkin anket uygulanmış ve anket sonuçlarına göre meslek mensuplarının KOBİ TFRS hakkındaki bilgi düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır. Katılımcılara KOBİ TFRS'nin 35 bölümü sorulmuş olup; ortalamalara göre hangi bölümlerde daha fazla bilgiye sahip oldukları ortaya konmaya çalışılmıştır. Meslek mensuplarının en fazla “Hasılat” (3,74) konusunda bilgi sahibi oldukları tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra “Stoklar” (3,73), “Gelir Vergileri” (3,71), “Maddi Duran Varlıklar” (3,68) ve “Borçlar ve Öz Kaynaklar” (3,67) konularında da bilgi düzeylerinin yüksek olduğu gözle çarpıcıdır.

Anket sonuçlarına göre; meslek mensuplarının en az bilgi sahibi olduğu konu ise “Hisse Bazlı Ödemeler” (3,20) olarak tespit edilmiştir. Ortalamalar göz önüne alındığında en az bilgi sahibi oluna diğer konular ise; “Yüksek Enflasyon Dönemlerinde Finansal Raporlama” (3,23), “İşletme Birleşmeleri ve Şerefiye” (3,27) ve “Konsolide ve Bireysel Finansal Tablolar” (3,29) olarak belirlenmiştir. Bu konular meslek mensuplarının daha az çalıştığı konular olabilmektedir. Bu da bilgi düzeylerinin az olmasının nedenini açıklayabilir.

Araştırmamızda demografik özelliklerden yaş, mesleki tecrübe ve mezun olunan bölüm açısından analizler yapılmıştır. Bunun nedeni ise analize konu olan değişken gruplarının aralarında farkın büyük olmamasıdır. Araştırmada, değişkenlerin yapılacak olan analizlerin ihtiyaçlarına uygun olarak yeniden kategorize etmek için yeniden kodlama yapılmıştır. Bu durumda yaş değişkeni için, 24 yaş ve altı ile 25-40 yaş arası meslek mensupları birleştirilip 40 yaş altı meslek mensupları olarak analiz edilmiştir. Mesleki tecrübe değişkeni açısından, 2-5 yıl ile 5-10 yıl mesleki tecrübeye sahip meslek mensupları birleştirilmiş ve 10 yıl ve daha az mesleki tecrübeye sahip meslek mensuplarını grubunu oluşturmuştur. Mezun olunan bölüm değişkeni için ise; İktisat, Maliye ve Diğer bölüm mezunları birleştirilip Diğer başlığı altında toplanmıştır.

Yaş değişkeni açısından %10 anlamlılık düzeyinde tek yönlü varyans analizi “p değerleri” sonuçlarına göre; araştırmaya katılan meslek mensuplarının Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği konusundaki ifadelerle verdikleri cevapların ortalamaları arasındaki farklar Tablo 8’de gösterildiği gibidir:

Tablo 8: Yaş Değişkeni Açısından Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği Konusu ile İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

		R ²	Df	F	P
MSUGT ve içindeki Tek Düzen Hesap Planı tam olarak özümsemiştir ve uygulanmaktadır.	Gruplar Arası	8,558	2	3,976	0,024
	Gruplar İçi	67,806	63		
	Toplam	76,364	65		
MSUGT’ne göre üretilen finansal bilgiler yeterlidir.	Gruplar Arası	5,477	2	2,780	0,070
	Gruplar İçi	62,053	63		
	Toplam	67,530	65		

Tablo 8’de görüldüğü gibi, yaş değişkeni açısından araştırmaya katılan muhasebe meslek mensuplarının verdikleri cevapların ortalamaları arasındaki farklar anlamlı çıkmıştır. Bu farkların hangi gruplar arasında görüldüğünü test etmek için yapılan Tukey testi sonuçları Tablo 9’de sunulmuştur.

Tablo 9: Yaş Değişkeni Açısından Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği Konusu ile İlgili Tukey Testi Sonuçları

	I	J	Ortalama Farkı (I-J)	P
MSUGT ve içindeki Tek Düzen Hesap Planı tam olarak özümsemiştir ve uygulanmaktadır.	40 yaş ve altı	41-55	-0,418	0,294
		56 ve üstü	-1,151*	0,025
	41-55	40 yaş ve altı	0,418	0,294
		56 ve üstü	-0,733	0,238
	56 ve üstü	40 yaş ve altı	1,151*	0,025
		41-55	0,733	0,238

Tablo 9’da görüldüğü gibi, Tukey testi sonuçlarına göre yaş değişkeni açısından araştırmaya katılan muhasebe meslek mensuplarının Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği konusuna ilişkin verdikleri cevaplar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. “MSUGT ve içindeki Tek Düzen Hesap Planı tam olarak özümsemiştir ve uygulanmaktadır.” ifadesine verilen cevaplar arasındaki farklar 40 yaş altı ile 56 yaş üstü meslek mensupları arasında tespit edilmiştir. Ortalamalara bakıldığında, 56 yaş ve üstü meslek mensupları (4,43) bu ifadeye 40 yaş ve altı meslek mensuplarına (3,28) göre daha fazla katılmaktadır.

Tablo 8’e bakıldığında, “MSUGT’ne göre üretilen finansal bilgiler yeterlidir.” ifadesine verilen cevaplar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir; fakat bu farklılığın hangi yaş grubuna ait meslek mensuplarından kaynaklandığı tespit edilememiştir.

Yaş değişkeni açısından %10 anlamlılık düzeyinde tek yönlü varyans analizi “p değerleri” sonuçlarına göre; araştırmaya katılan meslek mensuplarının Türkiye Finansal Raporlama Standartları konusundaki ifadelerle verdikleri cevapların ortalamaları arasındaki farklar Tablo 10’de gösterildiği gibidir:

Tablo 10: Yaş Değişkeni Açısından Türkiye Finansal Raporlama Standartları Konusu ile İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

		R ²	df	F	P
TFRS'ler muhasebe uygulamalarını ve mesleğin gelişimini olumlu etkilemektedir.	Gruplar Arası	9,640	2	2,780	0,005
	Gruplar İçi	52,179	63		
	Toplam	61,818	65		
TFRS, işletmelerin uluslararası sermaye ve para piyasalarına uyumunu kolaylaştırır.	Gruplar Arası	9,157	2	1,559	0,003
	Gruplar İçi	45,707	63		
	Toplam	54,864	65		

Tablo 10'de görüldüğü gibi, yaş değişkeni açısından araştırmaya katılan muhasebe meslek mensuplarının verdikleri cevapların ortalamaları arasındaki farklar anlamlı çıkmıştır. Bu farkların hangi gruplar arasında görüldüğünü test etmek için yapılan Tukey testi sonuçları Tablo 11'de sunulmuştur.

Tablo 11: Yaş Değişkeni Açısından Türkiye Finansal Raporlama Standartları Konusu ile İlgili Tukey Testi Sonuçları

	I	J	Ortalama Farkı (I-J)	P
TFRS'ler muhasebe uygulamalarını ve mesleğin gelişimini olumlu etkilemektedir.	40 yaş ve altı	41-55	-0,083	0,937
		56 ve üstü	1,202*	0,006
	41-55	40 yaş ve altı	0,083	0,937
		56 ve üstü	1,286*	0,005
	56 ve üstü	40 yaş ve altı	-1,202*	0,006
		41-55	-1,286*	0,005
TFRS, işletmelerin uluslararası sermaye ve para piyasalarına uyumunu kolaylaştırır.	40 yaş ve altı	41-55	0,207	0,637
		56 ve üstü	1,250*	0,002
	41-55	40 yaş ve altı	-0,207	0,637
		56 ve üstü	1,043*	0,017
	56 ve üstü	40 yaş ve altı	-1,205*	0,002
		41-55	-1,043*	0,017

Tablo 11'de görüldüğü gibi, Tukey testi sonuçlarına göre yaş değişkeni açısından araştırmaya katılan muhasebe meslek mensuplarının Türkiye Finansal Raporlama Standartları konusuna ilişkin verdikleri cevaplar arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. "TFRS'ler muhasebe uygulamalarını ve mesleğin gelişimini olumlu etkilemektedir." ifadesine verilen cevaplar arasındaki farklar 40 yaş altı ile 56 yaş üstü ve 41-55 yaş ile 56 yaş üstü arasındaki meslek mensupları arasında tespit edilmiştir. Ortalamalara bakıldığında, 41-55 yaş arası meslek mensupları (4,00) bu ifadeye 40 yaş ve altı meslek mensuplarına (3,92) göre daha fazla katılmaktadır. 56 yaş ve üstü meslek mensupları bu ifade konusunda kararsız kalmaktadır (2,71).

Tablo 11'ye göre "TFRS, işletmelerin uluslararası sermaye ve para piyasalarına uyumunu kolaylaştırır." ifadesine verilen cevaplar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Bu farklılığın 40 yaş altı ile 56 yaş üstü ve 41-55 ile 56 yaş üstü meslek mensuplarından kaynaklandığı tespit edilmiştir. Ortalamalar değerlendirildiğinde, 40 yaş ve altı meslek mensupları (4,25) 41-55 yaş arası meslek mensuplarına göre (4,04) daha fazla katılmaktadır. 56 yaş ve üzeri meslek mensupları bu ifade konusunda kararsız kalmaktadır (3,00).

Yaş değişkeni açısından %10 anlamlılık düzeyinde tek yönlü varyans analizi “p değerleri” sonuçlarına göre; araştırmaya katılan meslek mensuplarının KOBİ’ler için Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile ilgili eğitim konusundaki ifadelerine verdikleri cevapların ortalamaları arasındaki farklar Tablo 12’de gösterildiği gibidir:

Tablo 12: Yaş Değişkeni Açısından KOBİ’ler için Türkiye Finansal Raporlama Standartları’na İlişkin Eğitim Konusu ile İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

		R ²	Df	F	P
KOBİ TFRS hakkında yeterli bilgiye sahibim.	Gruplar Arası	5,002	2	2,840	0,066
	Gruplar İçi	55,483	63		
	Toplam	60,485	65		

Tablo 12’de görüldüğü gibi, yaş değişkeni açısından araştırmaya katılan muhasebe meslek mensuplarının verdikleri cevapların ortalamaları arasındaki farklar anlamlı çıkmıştır. Bu farkların hangi gruplar arasında görüldüğünü test etmek için yapılan Tukey testi sonuçları Tablo 13’de sunulmuştur.

Tablo 13: Yaş Değişkeni Açısından KOBİ’ler için Türkiye Finansal Raporlama Standartları’na İlişkin Eğitim Konusu ile İlgili Tukey Testi Sonuçları

	I	J	Ortalama Farkı (I-J)	P
KOBİ TFRS hakkında yeterli bilgiye sahibim.	40 yaş ve altı	41-55	0,424	0,937
		56 ve üstü	-0,464	0,006
	41-55	40 yaş ve altı	-0,424	0,937
		56 ve üstü	-0,888*	0,005
	56 ve üstü	40 yaş ve altı	0,464	0,006
		41-55	0,888*	0,005

Tablo 13’de görüldüğü gibi, Tukey testi sonuçlarına göre yaş değişkeni açısından araştırmaya katılan muhasebe meslek mensuplarının “KOBİ TFRS hakkında yeterli bilgiye sahibim.” ifadesine verilen cevaplar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Bu farklar 41-55 yaş arası meslek mensupları ile 56 yaş ve üstü meslek mensuplarının verdikleri cevaplardan kaynaklanmaktadır. 56 yaş ve üstü meslek mensuplarının (3,71) bu ifadeye katıldıkları; fakat 41-55 yaş arası meslek mensuplarının bu ifade konusunda kararsız kaldıkları (2,83) tespit edilmiştir. Yaş açısından çıkan bu farklılık için 56 yaş ve üstü meslek mensuplarının yenilikleri takip ettiği ve araştırmaya daha çok önem verdikleri yorumu yapılabilir.

Yaş değişkeni açısından %10 anlamlılık düzeyinde tek yönlü varyans analizi “p değerleri” sonuçlarına göre; araştırmaya katılan meslek mensuplarının KOBİ’ler için Türkiye Finansal Raporlama Standartları’na ilişkin finansal tablolar ve denetim konusundaki ifadelerine verdikleri cevapların ortalamaları arasındaki farklar Tablo 14’de gösterildiği gibidir:

Tablo 14: Yaş Değişkeni Açısından KOBİ'ler için Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na İlişkin Finansal Tablolar ve Denetim Konuları ile İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

		R ²	df	F	P
KOBİ TFRS'ye göre hazırlanan finansal tablolar KOBİ'lerin performanslarının ölçülmesinde iyi bir ölçüt olacaktır.	Gruplar Arası	8,389	2	5,433	0,007
	Gruplar İçi	48,641	63		
	Toplam	57,030	65		
KOBİ TFRS'ye uygun olarak hazırlanmış finansal tabloları okumak ve anlamak daha kolay olacaktır.	Gruplar Arası	6,942	2	3,890	0,026
	Gruplar İçi	56,224	63		
	Toplam	63,167	65		

Tablo 14'de görüldüğü gibi, yaş değişkeni açısından araştırmaya katılan muhasebe meslek mensuplarının verdikleri cevapların ortalamaları arasındaki farklar anlamlı çıkmıştır. Bu farkların hangi gruplar arasında görüldüğünü test etmek için yapılan Tukey testi sonuçları Tablo 15'de sunulmuştur.

Tablo 15: Yaş Değişkeni Açısından KOBİ'ler için Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na İlişkin Finansal Tablolar ve Denetim Konuları ile İlgili Tukey Testi Sonuçları

14

	I	J	Ortalama Farkı (I-J)	P
KOBİ TFRS'ye göre hazırlanan finansal tablolar KOBİ'lerin performanslarının ölçülmesinde iyi bir ölçüt olacaktır.	40 yaş ve altı	41-55	0,748*	0,006
		56 ve üstü	-0,004	1,000
	41-55	40 yaş ve altı	-0,748*	0,006
		56 ve üstü	-0,752	0,125
	56 ve üstü	40 yaş ve altı	-0,004	1,000
		41-55	0,752	0,125
KOBİ TFRS'ye uygun olarak hazırlanmış finansal tabloları okumak ve anlamak daha kolay olacaktır.	40 yaş ve altı	41-55	0,664*	0,028
		56 ve üstü	-0,087	0,973
	41-55	40 yaş ve altı	-0,664*	0,028
		56 ve üstü	-0,752	0,164
	56 ve üstü	40 yaş ve altı	0,087	0,973
		41-55	0,752	0,164

Tablo 15'de görüldüğü gibi, Tukey testi sonuçlarına göre yaş değişkeni açısından araştırmaya katılan muhasebe meslek mensuplarının KOBİ'ler için Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na ilişkin finansal tablolar ve denetim konuları ile ilgili verdikleri cevaplar arasında anlamlı farklar tespit edilmiştir. "KOBİ TFRS'ye göre hazırlanan finansal tablolar KOBİ'lerin performanslarının ölçülmesinde iyi bir ölçüt olacaktır." ifadesine verilen cevaplar arasındaki farklar 40 yaş ve altı meslek mensupları ile 41-55 yaş arasındaki meslek mensuplarından kaynaklanmaktadır. Ortalamalara bakıldığında, 40 yaş ve altı meslek mensupları (4,14) 41-55 yaş arasındaki meslek mensuplarına (3,39) göre daha fazla katılmaktadırlar.

Tablo 15’de görüldüğü gibi, “KOBİ TFRS’ye uygun olarak hazırlanmış finansal tabloları okumak ve anlamak daha kolay olacaktır.” ifadesine verilen cevaplar arasındaki farklar 40 yaş ve altı meslek mensupları ve 41-55 yaş arasındaki meslek mensuplarından kaynaklanmaktadır. Ortalamalardan yola çıkarak, 40 yaş ve altı meslek mensuplarının (4,06) 41-55 yaş arasındaki meslek mensuplarına (3,39) göre daha fazla katıldıkları söylenebilir.

Mesleki tecrübe değişkeni açısından %10 anlamlılık düzeyinde tek yönlü varyans analizi “p değerleri” sonuçlarına göre; araştırmaya katılan meslek mensuplarının Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ile ilgili ifadelere verdikleri cevapların ortalamaları arasındaki farklar Tablo 16’da gösterildiği gibidir:

Tablo 16: Mesleki Tecrübe Değişkeni Açısından Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği Konusu ile İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

		R²	Df	F	P
MSUGT’ne göre üretilen finansal bilgiler yeterlidir.	Gruplar Arası	7,411	2	3,883	0,026
	Gruplar İçi	60,120	63		
	Toplam	67,530	65		
Tek Düzen Hesap Planı’na göre üretilen finansal bilgiler uluslararası niteliğindedir.	Gruplar Arası	6,799	2	2,990	0,057
	Gruplar İçi	71,640	63		
	Toplam	78,439	65		

15

Tablo 16’da görüldüğü gibi, mesleki tecrübe değişkeni açısından araştırmaya katılan muhasebe meslek mensuplarının verdikleri cevapların ortalamaları arasındaki farklar anlamlı çıkmıştır. Bu farkların hangi gruplar arasında görüldüğünü test etmek için yapılan Tukey testi sonuçları Tablo 17’de sunulmuştur.

Tablo 17: Mesleki Tecrübe Değişkeni Açısından Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği Konusu ile İlgili Tukey Testi Sonuçları

	I	J	Ortalama Farkı (I-J)	P
MSUGT’ne göre üretilen finansal bilgiler yeterlidir.	10 yıl ve daha az	11-20 yıl	-0,335	0,482
		21 yıl ve daha fazla	-0,845*	0,020
	11-20 yıl	10 yıl ve daha az	0,335	0,482
		21 yıl ve daha fazla	-0,510	0,198
	21 yıl ve daha fazla	10 yıl ve daha az	0,845*	0,020
		11-20 yıl	0,510	0,198
Tek Düzen Hesap Planı’na göre üretilen finansal bilgiler uluslararası niteliğindedir.	10 yıl ve daha az	11-20 yıl	-0,680*	0,087
		21 yıl ve daha fazla	-0,700*	0,098
	11-20 yıl	10 yıl ve daha az	0,680*	0,087
		21 yıl ve daha fazla	-0,020	0,998
	21 yıl ve daha fazla	10 yıl ve daha az	0,700*	0,098
		11-20 yıl	0,020	0,998

Tablo 17’de görüldüğü gibi, Tukey testi sonuçlarına göre mesleki tecrübe değişkeni açısından araştırmaya katılan muhasebe meslek mensuplarının Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ile ilgili verdikleri cevaplar arasında anlamlı farklar tespit edilmiştir. “MSUGT”ne göre üretilen finansal bilgiler yeterlidir.” ifadesine verilen cevaplar arasındaki farklar 10 yıl ve daha az mesleki tecrübeye sahip meslek mensupları ile 21 yıl ve daha fazla mesleki tecrübeye sahip meslek mensuplarından kaynaklanmaktadır. Bu farklar doğrultusunda ortalamalara bakıldığında, 21 yıl ve daha fazla mesleki tecrübeye sahip meslek mensupları (3,75) bu ifadeye katılmakta; fakat 10 yıl ve daha az mesleki tecrübeye sahip meslek mensupları (2,90) bu ifade konusunda kararsız kalmaktadır.

Tablo 17’de görüldüğü gibi, mesleki tecrübe değişkeni açısından meslek mensuplarının “Tek Düzen Hesap Planı’na göre üretilen finansal bilgiler uluslararası niteliğindedir.” ifadesine verdikleri cevaplar arasındaki farklar 10 yıl ve daha az mesleki tecrübeye sahip meslek mensupları ile 11-20 yıl mesleki tecrübeye sahip meslek mensupları arasında ve 10 yıl ve daha az mesleki tecrübeye sahip meslek mensupları ile 21 yıl ve daha fazla mesleki tecrübeye sahip meslek mensupları arasındadır. 10 yıl ve daha az mesleki tecrübeye sahip meslek mensupları bu ifadeye katılmamaktadır (2,00). 11-20 yıl tecrübeye sahip meslek mensupları (2,68) ile 21 yıl ve daha fazla mesleki tecrübeye sahip meslek mensupları (2,70) ise bu ifade konusunda kararsız kalmaktadır.

Mesleki tecrübe değişkeni açısından %10 anlamlılık düzeyinde tek yönlü varyans analizi “p değerleri” sonuçlarına göre; araştırmaya katılan meslek mensuplarının Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile ilgili ifadelere verdikleri cevapların ortalamaları arasındaki farklar Tablo 18’de gösterildiği gibidir:

Tablo 18: Mesleki Tecrübe Değişkeni Açısından Türkiye Finansal Raporlama Standartları Konusu ile İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

		R ²	df	F	P
TFRS, işletmelerin uluslararası sermaye ve para piyasalarına uyumunu kolaylaştırır.	Gruplar Arası	6,494	2	4,229	0,019
	Gruplar İçi	48,370	63		
	Toplam	54,864	65		

16

Tablo 18’de görüldüğü gibi, mesleki tecrübe değişkeni açısından araştırmaya katılan muhasebe meslek mensuplarının verdikleri cevapların ortalamaları arasındaki farklar anlamlı çıkmıştır. Bu farkların hangi gruplar arasında görüldüğünü test etmek için yapılan Tukey testi sonuçları Tablo 19’de sunulmuştur.

Tablo 19: Mesleki Tecrübe Değişkeni Açısından Türkiye Finansal Raporlama Standartları Konusu ile İlgili Tukey Testi Sonuçları

	I	J	Ortalama Farkı (I-J)	P
TFRS, işletmelerin uluslararası sermaye ve para piyasalarına uyumunu kolaylaştırır.	10 yıl ve daha az	11-20 yıl	-0,265	0,567
		21 yıl ve daha fazla	0,495	0,175
	11-20 yıl	10 yıl ve daha az	0,265	0,567
		21 yıl ve daha fazla	0,760*	0,014
	21 yıl ve daha fazla	10 yıl ve daha az	0,495	0,175
		11-20 yıl	-0,760*	0,014

Tablo 19’de görüldüğü gibi, Tukey testi sonuçlarına göre mesleki tecrübe değişkeni açısından araştırmaya katılan muhasebe meslek mensuplarının “TFRS, işletmelerin uluslararası sermaye ve para piyasalarına uyumunu kolaylaştırır.” ifadesine verilen cevaplar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Bu farklar, 11-20 yıl mesleki tecrübeye sahip meslek mensupları ile 21 yıl ve daha fazla mesleki tecrübeye sahip meslek mensuplarının verdikleri

cevaplardan kaynaklanmaktadır. Ortalamalara dikkate alındığında, 11-20 yıl arası mesleki tecrübeye sahip mensuplarının katılma durumu (4,36) 21 yıl ve daha fazla mesleki tecrübeye sahip meslek mensuplarına (3,60) göre daha fazladır. 21 yıl ve daha fazla mesleki tecrübeye sahip meslek mensupları bu ifade konusunda kararsız kalma durumuna daha yakındır.

Mezun olunan bölüm değişkeni açısından katılımcıların Türkiye Finansal Raporlama Standartları konusu ile ilgili verdikleri cevaplara ilişkin T testi sonuçları Tablo 20’de gösterildiği gibidir.

Tablo 20: Mezun Olunan Bölüm Değişkeni Açısından Türkiye Finansal Raporlama Standartları Konusu ile İlgili T Testi Sonuçları

	Bölüm	n	Ortalama	Standart	T Testi	p
TFRS’de yapılan açıklamaların uygulamalar için yeterli olduğu düşüncesindeyim.	İşletme	41	2,80	1,054	-2,268	0,027
	Diğer	25	3,40	1,000		

Tablo 20’de “TFRS’de yapılan açıklamaların uygulamalar için yeterli olduğu düşüncesindeyim.” ifadesine göre mezun olunan bölüm değişkeni açısından anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Bu farklılığın işletme ve diğer bölümlerden mezun olan meslek mensuplarından kaynaklandığı görülmektedir. Ortalamalara bakıldığında işletme bölümü mezunu meslek mensuplarının TFRS’de yapılan açıklamaların yeterli olduğu düşüncesi konusunda kararsız kaldıkları görülmektedir (2,80). Fakat diğer bölümlerden mezun olan meslek mensuplarının bu ifade konusunda katılıyorum düşüncesine daha yakın oldukları (3,40) söylenebilir.

SONUÇ

KOBİ’ler; bugüne kadar muhasebe uygulamalarını hep Maliye Bakanlığı düzenlemelerine göre yapmış, onun dışındaki bir uygulama ile tanışmamıştır. KOBİ TFRS’nin yayımlanması ile ve TÜRMOB’un, üniversitelerin eğitim kampanyaları ile bu kesimin muhasebesini tutan mali müşavirler, büyük bir coşku ve istekle yeni muhasebe standartlarına ait uygulamalarını öğrenmeye çalışmışlar ve uygulamanın başlamasıyla bu konudaki eksikliklerinin giderileceğini, Türkiye’deki mali müşavirlerin de gerektiğinde dünyanın diğer ülkelerindeki muhasebe uygulamalarını tutabilecek niteliğe kavuşacaklarının bilincine varmışlardır (Akdoğan 2012).

Ülkemizdeki muhasebe uygulamalarının mevcut durumunun analizi, TFRS’nin bugünkü durumu, KOBİ TFRS’nin uygulanabilirliği ve KOBİ TFRS seti hakkında bilgi düzeylerinin araştırılması amacıyla meslek mensupları üzerinden bir anket çalışması yapılmıştır.

Araştırmamızın sonucunda, ankete katılan meslek mensupları, muhasebenin temel kavramlarının muhasebe uygulamaları için yeterli olduğu, MSUGT ve Tek Düzen Hesap Planı’nın tam olarak özümsemiş uygulandığı düşüncesindedirler. Meslek mensuplarına göre Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ile TFRS uyum içinde değildir ve ayrıca Tek Düzen Hesap Planı’na göre üretilen finansal bilgiler de uluslararası nitelikte değildir. Meslek mensuplarının TFRS ile ilgili standart yorumlarını takip ederek yeniliklerden haberdar oldukları ve bu yorumların uygulamalar açısından yeterli olduğu söylenebilir. Meslek odalarının eğitimlere daha çok önem vermesi meslek mensuplarının lehine bir durumdur. Ek olarak, meslek mensupları eğitimlerin üniversiteler tarafından verilmesini istememektedir.

Meslek mensupları KOBİ TFRS’yi uygulamada kısa vadede başarı sağlayacaklarını düşünmemektedir. Buna karşılık KOBİ TFRS özümsemiş olduğu takdirde başarı oranının artacağı muhtemeldir. Meslek mensupları KOBİ TFRS’ye göre hazırlanan finansal tabloların gerçek riskleri ortaya çıkarabileceğini ve KOBİ’lerin performanslarını ölçülmesinde iyi bir ölçüt olacağını düşünmektedirler. KOBİ TFRS’ye uygun hazırlanmış finansal tabloları okumanın ve anlamının daha kolay olacağını, KOBİ TFRS’nin uygulanmasıyla birlikte denetimin daha etkin hale geleceğini anketin sonuçlarına göre söyleyebiliriz. Meslek mensupları KOBİ TFRS uygulamaya geçtiğinde iş yüklerinin artacağını buna karşılık elde edilen ücretin artmayacağı görüşündedirler.

Meslek mensupları genel anlamda KOBİ TFRS hakkında yeterli bilgiye sahibim görüşündedir. En çok bilgi sahibi oldukları konular ise Hasılat, Stoklar, Gelir Vergileri ve Maddi Duran Varlıklar kalemleridir. Hisse Bazlı Ödemeler ise en az bilgi sahibi olunan konuların başında gelmektedir. Bu da meslek mensuplarının daha çok muhatap oldukları konularda daha çok bilgi sahibi olduklarının göstergesi olabilir.

KOBİ'ler için TFRS'nin uygulanabilirliğinin ölçülmesi açısından yapılan analizler sonucunda aşağıdaki düşünceler önerilmektedir:

- Meslek mensupları KOBİ TFRS'yi uygulamada kısa vadede başarı olamayacaklarını düşünmektedirler. Bu yüzden uygulama süresinin uzatılması meslek mensupları açısından faydalı olabilir. Zira eğitimlerin yeterli olmaması da meslek mensuplarının KOBİ TFRS konusunda uygulama zorluğu çekeceklerinin göstergesi olabilir.
- Meslek mensupları KOBİ'ler için TFRS hakkında yeterli bilgiye sahip olduklarını; fakat bağlı oldukları meslek odasının KOBİ TFRS konusunda verdiği eğitimlerinin eksik olduğunu düşünmektedirler. Bu amaçla, meslek mensuplarına yönelik hazırlanan eğitimlerin artırılması ve sürekli hale getirilmesi gerekmektedir.
- Meslek mensupları tarafından verilen cevaplar doğrultusunda, yapılacak eğitimler TÜRMOB, KGK ve Üniversiteler ortaklığıyla hazırlanabilir.
- Araştırmada, meslek mensuplarının KOBİ TFRS konusunda yeterli bilgiye sahip olmadığı konular tespit edilmeye çalışılmıştır. Eğitimlerin bu konular üzerine ağırlık verilerek yapılması daha faydalı olabilir.

KAYNAKÇA

18

AĞCA, Ahmet(2003);Uluslararası Muhasebe Standartlarının Gelişmekte Olan Ülkelerde Uygulanabilirliği ve Kabul Görmüşlüğü, Basılmamış Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi- Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir, 2003.

ARSOY POROY, Aylin ve SİPAHİ, Barış, (2007) "International Financial Reporting Standards for Small and Medium Sized Entities and the Turkish Case", Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, Eylül-Aralık, ss.31-48

ARSOY POROY, Aylin ve Tuba, BORA, (2012), "KOBİ Muhasebe Standartlarının Gelişimi ve Türkiye Uygulaması Üzerine Bir Araştırma", Muhasebe ve Finansman Dergisi, Sayı:56, İstanbul, ss.17-27.

KALAYCI, Şeref ve Ömer, TEKŞEN, (2008), "Küreselleşme, Ekonomik ve Mesleki Gelişmeler Işığında Muhasebe Mesleğine Meslek Mensuplarının Bakışı: Batı Akdeniz Bölgesi Araştırması, Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi, Cilt:10, Sayı:4, ss.1-17

EROL, Mikail, Metin, ATMACA ve Seçil, ÖZTÜRK, (2011), "Muhasebe Meslek Mensuplarının Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Bakış Açılarının Ölçülmesine İlişkin Ampirik Bir Çalışma", Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi, Cilt:13, Sayı:3, ss.225-267

ÇANKAYA, Fikret ve Oğuzhan, HATİPOĞLU, (2011), "Türkiye'de Uluslararası Muhasebe Standartları'nın Uygulanabilirliğini Etkileyen Faktörlerin Meslek Mensuplarıncaya Değerlendirilmesine Yönelik Bir Araştırma", Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi, Yıl:4, Sayı:7, ss. 61-88

JOSHI, Prem LAL ve Sayel, RAMADHAN, (2002), "The Adoption of International Accounting Standards by Small and Closely Held Companies: Evidence From Bahrain", The International Journal of Accounting, Vol: 37, Issue:4, pp. 429- 440.

KIRLIOĞLU, Hilmi ve Aydın, ŞENOL, (2011), "KOBİ'lerde UFRS ve BASEL II Düzenlemelerinin Farkındalığının Araştırılması: Doğu Marmara Örneği", Muhasebe ve Finansman Dergisi, Sayı:52, İstanbul, ss.25-46

KARA, Ekrem, (2012), “KOBİ’ler için Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının Uygulanabilirliği Algısının Tespitine Yönelik Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Bir Araştırma”, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı:32, Cilt:1, ss.209-216

ÖZDEMİR, Fevzi Serkan, (2012), “KOBİ’ler için Finansal Raporlama Standardı ve Mali Müşavirlerin Uygulama Öncesi ile İlgili Bilgi Düzeylerine Yönelik Ampirik Bir Araştırma”, Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi, Yıl:12, Sayı:38, Ankara, ss. 57-84

ÖZKAN, Azzem ve Filiz, ÖZŞAHİN, (2012), “Muhasebe Meslek Mensuplarının KOBİ Finansal Raporlama Standartları Hakkındaki Görüşlerinin Tespitine Yönelik Bir Araştırma”, Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi, Yıl:12, Sayı:37, Ankara, ss.47-68

